

FUNDACJA
DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO

*Sprawozdanie z działalności
Fundacji Dziedzictwa
Kulturowego w 2016 r.*

*Minął kolejny, czwarty już rok
pracy naszej Fundacji.
Rok pracowity, ale zwieńczony
dobrymi efektami.*

Kontynuowaliśmy wieloletnie projekty w kościołach w Ołyce, Kamieńcu Podolskim, Żółkwi, Kutach i Przydyrsku. Pracom konserwatorskim poddaliśmy kolejne nagrobki na cmentarzach we Lwowie i w Brześciu, a także na cmentarzu żydowskim przy ul. Okopowej w Warszawie.

W 2016 r. udało się także dokończyć, przerwana przed laty, konserwację pomników nagrobnych Teofili i Marka Sobieskich – matki i brata króla Jana III w dawnym Kościele Dominikanów w Żółkwi, ale także odrestaurować ostatni z wymagających prac konserwatorskich polski pomnik we Lwowie – upamiętnienie Wojciecha Bartosza Głowackiego w Parku Łyczakowskim. Szczególną jednak dumą napawa nas renowacja pomnika na grobie Juliana Konstantego Ordona na cmentarzu Łyczakowskim.

Wspólnie z naszymi wolontariuszami porządkowaliśmy kolejne kwatery cmentarza żydowskiego w Warszawie i cmentarz tatarski w Studziance na Podlasiu. Zakończyliśmy także prace terenowe w ramach wieloletniego programu inwentaryzacji nagrobków polskich na cmentarzach dawnych Inflant Polskich na Łotwie.

Dziękujemy wszystkim instytucjom i osobom, które wspierały nasze działania, a przez to umożliwiły ich realizację. Mamy nadzieję, że niniejsze sprawozdanie, pozwoli choć trochę przybliżyć Państwu efekty prac Fundacji w 2016 r.

PRACE KONSERWATORSKIE

- Cmentarz Łyczakowski we Lwowie (Ukraina) 8
- Kościół p.w. Św. Mikołaja Biskupa
w Kamieńcu Podolskim (Ukraina) 18
- Kolegiata Świętej Trójcy w Ołyce (Ukraina) 28
- Kolegiata Świętego Wawrzyńca
w Żółkwi (Ukraina) 32
- Kościół Serca Pana Jezusa w Kutach (Ukraina) 38
- Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej
Marii Panny w Przydrujsku (Łotwa) 41
- Cmentarz przy ul. Puszczyńskiej
w Brześciu (Białoruś) 46
- Cmentarz Żydowski przy ul. Okopowej
w Warszawie (Polska) 50
- Pomnik nagrobne Teofili i Marka
Sobieskich w Żółkwi (Ukraina) 58
- Pomnik Wojciecha Bartosza Głowackiego
we Lwowie (Ukraina) 61
- Cmentarz w Montresor (Francja) 64

PRACE INWEN-
TARYZACYJNE
I WOŁONTARIACKIE

- Inwentaryzacja nagrobków na
Cmentarzu Łyczakowskim we
Lwowie (Ukraina) 68
- Inwentaryzacja polskich nagrobków
w Inflantach Polskich (Łotwa) 69
- Porządkowanie cmentarza
żydowskiego w Warszawie
(Polska) 70
- Porządkowanie cmentarza
tatarskiego w Studziance
(Polska) 72

PROMOCJA DZIEDZIC-
TWA KULTUROWEGO

- Wystawa malarstwa polskiego
w Muzeum Narodowym
w Kijowie 76
- Film o polskich pomnikach
we Lwowie 77
- Warsztaty filmowe w 100
rocznicę przyłączenia Grochowa
do Warszawy 78
- Rekonstrukcja obrazu Matki
Boskiej Kazimierzeckiej –
Patronki Wołynia 79
- Stypendia Fundacji 80
- II Gala Fundacji 82

FDK

PRACE KONSERWATORSKIE

FDK

CMENTARZ ŁYCZAKOWSKI WE LWOWIE (Ukraina)

Cmentarz Łyczakowski założono w 1786 r. Jego nazwa pochodzi od dzielnicy, dla której był on przeznaczony. Położony jest we wschodniej części miasta na urozmaiconym terenie z jednym dominującym wzgórzem. Naturalne warunki pozwoliły na wykreowanie klasycznego cmentarza krajobrazowo-parkowego. W XIX w. nekropolię organizował zarządca uniwersyteckiego ogrodu botanicznego Karol Bauer, następnie Tytus Tchórzewski.

Nekropolia jest wymieniana wśród najważniejszych historycznych cmentarzy w Europie. Wyjątkowa ranga artystyczna zachowanych tu zabytków sepulkralnych, wśród których szczególne znaczenie mają znakomite przykłady rzeźby nagrobnej z XIX i I połowy XX wieku, a także historyczna rola osób tam spoczywających – mieszkańców wielonarodowego i wielokulturowego Lwowa – sprawiają, że Cmentarz Łyczakowski należy zaliczyć nie tylko do wspólnej spuścizny kulturowej Polski i Ukrainy, ale do dziedzictwa ogólnoeuropejskiego.

Od 2013 roku Fundacja Dziedzictwa Kulturowego prowadzi projekt konserwacji nagrobków na tym cmentarzu, uznawanym również za jedną z najważniejszych polskich nekropolii.

Prace na Cmentarzu Łyczakowskim są realizowane we współpracy z Zarządem Ochrony Środowiska Historycznego Lwowskiej Rady Miejskiej i Dyrekcją „Muzeum – Cmentarz Łyczakowski”. Prace przy nagrobkach wykonują polsko-ukraińskie zespoły konserwatorów. O wyborze zabytków decyduje wspólna polsko-ukraińska komisja ekspertów, która również nadzoruje efekty działań konserwatorskich.

Prace w roku 2016 objęły konserwację dwunastu nagrobków na tym cmentarzu: rodziny Milikowskich (II etap); rodziny gen. Józefa Miączyńskiego; rodziny Kociubowych, rodziny Matijewych; Karola Brzozowskiego; Wojciecha Kętrzyńskiego; Antoniego Czuczawy; rodziny Manugiewiczów; Emanuela Ilskiego; Rozalii z Gross Rypińskich Mieleniewskiej; Urszuli z Jabłonowskich Głogowskiej; rodziny Ziętkiewiczów; Juliana Konstantego Ordona.

Nagrobki zostały poddane oczyszczeniu z wtórnych nawarstwień, uzupełnieniu ubytków, uczynieniu inskrypcji oraz zabezpieczeniu.

Zadanie realizowały cztery polsko-ukraińskie zespoły konserwatorskie w składzie: Anna Sztymelska-Karczewska (kierowniki), Taras Bieniak, Orest Dzyndra, Piotr Maślanka; Radosław Tusznio (kierownik) Michał Mojecki, Oleh Kapustyak, Serhij Jakunin; Arkadiusz Ostasz (kierownik) Julia Kostecka (nagrobki kamienne) i Władysław Weker (kierownik) Taras Oleszczuk (elementy nagrobków i nagrobki metalowe). Nadzór konserwatorski sprawowali prof. Janusz Smaza (ze strony polskiej) i doc. Juryj Ostrowskyj (ze strony ukraińskiej).

Prace sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Dziedzictwo Kulturowe” priorytet „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą” oraz ze środków d. Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Na następnych stronach
Nagrobek Karola
Brzozowskiego przed i po
pracach konserwatorskich

Nagrobek rodziny
gen. Józefa Miączyńskiego
przed i po pracach
konserwatorskich

Nagrobek Juliana
Konstantego Ordona
przed i po pracach
konserwatorskich

Zwiercienie nagrobka
Juliana Ordona przed i po
pracach konserwatorskich

Nagrobek rodziny
Milikowskich przed
konserwacją

Na sąsiedniej stronie
Nagrobek rodziny
Milikowskich po
konserwacji

Na poprzedniej stronie
Nagrobek Wojciecha
i Wincentyny Kętrzyńskich
po konserwacji

Tablica inskrypcyjna
Wojciecha i Wincentyny
Kętrzyńskich po konserwacji

KOŚCIÓŁ P.W. ŚW. MIKOŁAJA BISKUPA W KAMIEŃCU PODOLSKIM (Ukraina)

Barokowy zespół klasztorny OO. Dominikanów, którego integralną częścią jest kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa w Kamieńcu Podolskim powstał na początku XVII. Odbudowywany i przebudowywany był kilkakrotnie po działaniach wojennych i pożarach w XVII i XVIII wieku. Podczas oblężenia Podola w 2 połowie XVII w. przez Turków świątynia pełniła funkcję meczetu. W wyniku kasaty zakonu w 1843 r. stał się kościołem parafialnym. Po II wojnie światowej został odebrany wiernym i zamieniony na archiwum i areszt NKWD. Degradacji oryginalnej struktury, zachowanego wystroju malarskiego i wyposażenia dopełnił pożar w 1993 r. W latach 90. XX w. świątynię zwrócono wiernym, a od 1998 r. remontowany jest staraniem OO. Paulinów pełniących w nim posługę duszpasterską.

Od 2012 r. Fundacja Dziedzictwa Kulturowego realizuje wieloletnich prac konserwatorskich w kamienieckiej świątyni, wynikający ze złego stanu zachowania obiektu. I etap prac w 2012 r. prowadzony był we współpracy z Towarzystwem Tradycji Akademickiej.

Kontynuowane w 2016 r prace były kolejnym z wielu etapów, obejmujących wykonanie dekoracji sztukatorskich, szereg działań technicznych, badań przygotowujących powierzchnię ścian do nałożenia warstwy kolorystycznej nawiązującej do pierwotnie zniszczonej z wkomponowaniem oryginalnych zachowanych fragmentów polichromii oraz prac pozłotniczych w obrębie detali sztukatorskich.

Prace prowadziły trzy zespoły konserwatorskie: przy malowidłach w kaplicy św. Dominika, zespół pod kierownictwem: dr Ewy Świeckiej w składzie: Anna Stepkowska, Małgorzata Matławska i Wiesław Bilikiewicz; przy portalach w nawie głównej prowadzących do kaplic Ukrzyżowania Pana Jezusa i Matki Bożej Różańcowej zespół pod kierownictwem Anny Kudzi w składzie Marek Ziarek oraz przy warstwach barwnych w nawie głównej zespół pod kierownictwem Marii Podkowińskiej-Lulkiewicz w składzie Patrycja Jarmołowicz.

Prace sfinansowano ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu: „Współpraca z Polonia i Polakami za granicą w 2016 roku” oraz środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu: „Dziedzictwo kulturowe” priorytet: „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”.

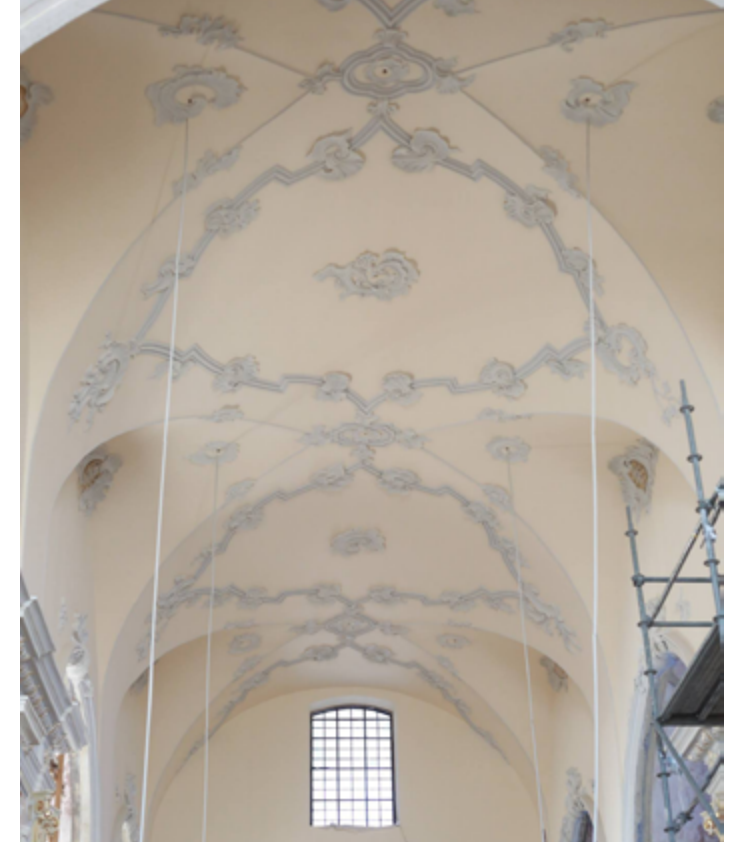
Na następnych stronach
Sklepienie kaplicy św. Dominika

Widok nawy głównej
podczas prac
konserwatorsko-restauratorskich

Sklepienie nawy głównej po
zakończonych pracach

Fragment dekoracji na ścianie
tęczowej po zakończonych
pracach restauratorskich

Fragmenty dekoracji
nawy głównej po pracach
restauratorskich

Fragmenty portalu przed
pracami konserwatorskimi

Portal po pracach
konserwatorskich

Fragment portalu
po pracach
konserwatorskich

KOLEGIATA ŚWIĘTEJ TRÓJCY W OŁYCE (Ukraina)

Położona na wschód od Łucka, Ołyka – siedziba książęcego rodu Radziwiłłów była ważnym ośrodkiem dawnej Rzeczypospolitej. Obok zamku, najbardziej okazałą budowlą w Ołyce jest kościół p.w. Świętej Trójcy, zbudowany w latach 1635-1640 z inicjatywy i fundacji Stanisława Albrechta Radziwiłła (1594-1656), według projektu włoskiego architekta Giovanniego Maliverny. Bogate wyposażenie świątyni, na które składają się elementy wykonane z różnych rodzajów marmuru i alabastru przypisuje się wybitnemu rzeźbiarzowi Melchiorowi Erlenbergowi. W 1641 r. kościół został podniesiony do rangi kolegiaty przez biskupa łuckiego Andrzeja Gembickiego.

Świątynia ucierpiała podczas wojen, jakie przetaczały się przez ziemie wschodnie Rzeczypospolitej i była remontowana w XVIII i XIX wieku. Uszkodzona została również podczas działań wojennych I wojny światowej, czego świadkiem są pociski artyleryjskie znajdujące się na zachodniej elewacji kolegiaty. Ponowna restaurację zawdzięcza kolejnym ordynatom ołyckim z rodu Radziwiłłów.

Po zakończeniu II wojny światowej Ołyka została wcielona do Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Władze realizując plan represji wobec kościoła zlikwidowały parafię w 1945 r. Świątynia zamieniona została na stajnię dla miejscowego kołchozu, co rozpoczęło systematyczną dewastację, która trwała do 1991 r., kiedy ukraińskie władze przekazały kościół wspólnocie wiernych. Podjęto wtedy pierwsze prace zabezpieczające, powstrzymujące postępującą degradację.

Kolegiata pomimo dewastacji jest wyjątkowym zabytkiem sztuki sakralnej okresu wczesnego baroku na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów, stanowiącym zarówno element polskiego jak i ważny element ponadlokalnego, europejskiego dziedzictwa kulturowego.

Prace restauratorsko-konserwatorskie w kościele stanowią największe i najtrudniejsze wyzwanie stojące przed Fundacją. Stan techniczny wyposażenia, jak i stan samej bryły był katastrofalny. Rozpoczęty w 2013 roku projekt ratowania tego cennego obiektu z powodu ogromnej dewastacji oraz konieczności podjęcia niezbędnych prac będzie trwał przez wiele lat.

W 2016 r. przeprowadzono naprawę i konserwację tynków znajdujących się na ścianach zewnętrznych nawy głównej i naw bocznych, tylnej ścianie elewacji frontowej (ponad dachem), tynków i sztukaterii na sklepieniu prezbiterium, ścianach wewnętrznych dwóch zakrystii, skarbcza i biblioteki. Konserwacji i zabezpieczeniu poddana została więźba dachowa wraz z poszyciem dachowym. Przeprowadzono także I etap rekonstrukcji posadzki oraz zrekonstruowano dolne okna i kraty okienne.

Prace remontowo-konserwatorskie w kolegiacie przeprowadzone były przez firmę Mesel Konserwacja Architektury i Dziel Sztuki z Chełma pod kierunkiem Arkadiusza Ostasza.

Sfinansowano je ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej przyznanych w ramach programu: „Dziedzictwo kulturowe” priorytet: „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą” oraz Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach funduszy konkursu: „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2016 roku”. Ponadto znaczące środki na prowadzenie prac przekazała Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A., a Konsulat Generalny RP w Łucku sfinansował rekonstrukcję dużego okna do krypt.

Elewacja boczna po zakończonych pracach

Sklepienie prezbiterium po pracach konserwatorskich

KOLEGIATA ŚWIĘTEGO WAWRZYŃCA W ŻÓŁKWI (Ukraina)

Kolegiata św. Wawrzyńca ufundowana w latach 1606-1618 przez Stanisława Żółkiewskiego stanowiła główną świątynię Żółkwi. Wzniesiona według planów włoskich architektów: Pawła zwanego Szczęśliwym, Ambrożego zwanego Przychylnym i Pawła zwanego Rzymianinem.

Kościół – pomnik rodu Żółkiewskich był wyjątkowym dziełem architektury, nie mającym swojego odpowiednika na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Oprócz funkcji religijnych, miał stać się rodzinnym mauzoleum oraz wotum dziękczynnym za zwycięstwa odniesione przez wojska polskie, dowodzone przez jego kolatora.

Odzwierciedleniem tych zamierzeń jest program ideowo treściowy wyrażony na powierzchni szerokiego fryzu obiegającego kościół na zewnątrz, nie mający analogii w sztuce europejskiej. Metopy zostały ozdobione: płaskorzeźbami św. Jerzego, św. Marcina walczących ze smokiem, konnych husarzy, łuczników, rannych żołnierzy, herbem Lubicz Żółkiewskich ujętym labrami, symbolicznymi kompozycjami składającymi się z bram i panoplii, motywami roślinnymi. Narożniki zakończone zostały pełnoplastycznymi przedstawieniami orłów.

Pierwotnie dopełnieniem zewnętrznego programu ideowego były cztery wielkoformatowe obrazy batalistyczne zdobiące wnętrze kościoła – obecnie znajdujące się w zbiorach Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki. Pierwszy z nich wykonany około 1620 r. na zlecenie hetmana Żółkiewskiego przez Szymona Boguszewicza przedstawia bitwę pod Kałuszynem. Kolejne obrazy „Bitwa pod Chocimiem” autorstwa Andrzeja Stecha (ok. 1679 r.), „Bitwa pod Wiedniem” i „Bitwa pod Parkanami” autorstwa Martina Altomontego wykonane w latach 1693-95 na zlecenie króla Jana III. Taki sposób dekoracji wnętrza sakralnego był czymś zupełnie nowym i niespotykanym w kościołach Rzeczypospolitej.

W 2016 r. w ramach II etapu prac wykonane zostały prace konserwatorskie kamiennego fryzu na zachodniej ścianie południowego ramienia transeptu i wzdłuż południowej ściany nawy głównej oraz obramienie nawy głównej.

Zadanie zrealizował zespół konserwatorski pod kierunkiem Andrzeja Kazberuka w składzie: Anna Duda-Maczuga, Anika Agnieszka Józefowicz, Paulina Pytlak, Myhajło Ftoma, Roman Kubajm, Jurij Krywokulskyj, Wsewolod Tomaszewski, Julia Puzhak.

Prace sfinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu: „Dziedzictwo kulturowe” priorytet: „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą” oraz ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu: „Współpraca z Polonia i Polakami za granicą w 2016 roku”.

Ponadto firmy Xervon Polska Sp. z o.o. z Piaseczna oraz Termokor Kaefer Sp. z o.o. z Rogowca przekazały na rzecz Fundacji kilkanaście ton rusztowań niezbędnych do przeprowadzenia prac.

Kolegiata Świętego Wawrzyńca
w Żółkwi przed i po pracach
konserwatorskich

Fragment metopy w trakcie
prac konserwatorskich

Sterczyna zwieńczona
szyszką przed i po pracach
konserwatorskich

Na poprzedniej stronie
Fragmenty fryzu przed i po
pracach konserwatorskich

KOŚCIÓŁ SERCA PANA JEZUSA W KUTACH (Ukraina)

Usytuowany w centrum miasta, na wschód od rynku kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusa w Kutach został wybudowany w latach 1896-1898, staraniem ks. Jana Smagowicza, według projektu przygotowanego przez Łukasza Juliana Bodaszewskiego ze Lwowa – ucznia Juliana Zachariewicza. Wnętrze ozdobione w 1909 r. olejnymi malowidłami wykonanymi przez Adolfa Orzechowskiego z Kołomyi i Wacława Jakuba Jeziorę z Bochni. Malowidła ściennie nawiązują do tradycji baroku, z iluzjonistycznymi podziałami architektonicznymi oraz scenami figuralnymi na sklepieniach, m.in. Wniebowzięcie Najświętszej Panny Marii, Bł. Jakub Strepa adorujący Najświętszy Sakrament i obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem – umieszczonymi w ozdobnych obramieniach. Powstanie malowidła w Kutach wiąże się z szerzeniem kultu bł. Jakuba Strepy, zainicjowanym przez abpa Józefa Bilczewskiego na terenie archidiecezji lwowskiej.

W czasie II wojny światowej kościół został uszkodzony i zdewastowany, następnie zamieniony na magazyn opakowań szklanych. W latach 90. XX wieku zwrócono go katolikom i remontowano. Pierwsze prace polegały na zabezpieczeniu budynku, wykonaniu pokrycia dachowego, otynkowaniu zewnętrznych ścian oraz wymianie zdegradowanych partii tynku wewnątrz kościoła. Prace konserwatorskie przy malowidłach rozpoczęły się w 1997 r. a w 2001 r. zostały przerwane z powodu braku środków.

W 2014 roku Fundacja Dziedzictwa Kulturowego, wspólnie z Towarzystwem Tradycji Akademickiej podjęła się dokończenia przerwanych przed laty prac.

Prace konserwatorskie zrealizowane w 2016 r. polegały na rekonstrukcji warstwy malarskiej na południowej ścianie nawy kościoła. Zadanie realizował zespół pod kierunkiem Kazimierza Patejuka.

Projekt zrealizowany dzięki środkom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznanych Towarzystwu Tradycji Akademickiej (partnerowi Fundacji Dziedzictwa Kulturowego) w ramach programu: „Dziedzictwo kulturowe”, priorytet” „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”.

Na sąsiedniej stronie
Fragment malowideł ściennych
przed konserwacją

Widok nawy południowej
przed konserwacją

Fragment malowideł ściennych
przed konserwacją

KOŚCIÓŁ P.W. WNIEBOWZIECIA NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY W PRZYDRUJSKU (Łotwa)

Barokowa świątynia w Przydrujsku (łot. Piedruja) zbudowana w latach 1759–1774 została ufundowana przez kanonika wileńskiego Karola Karpia. Prawdopodobnie powstała według projektu budowniczego pobliskich kościołów – w Drui i Krasławiu – architekta Antonia Paracco. We wnętrzu kościoła, na wschodniej ścianie prezbiterium znajduje się malowana al fresco architektoniczna nastawa ołtarzowa, wykonana najprawdopodobniej przez Kazimierza Antoszewskiego, działającego w końcu XVIII na północno-wschodnim obszarze Wielkiego Księstwa Litewskiego. Jest to unikalny na Łotwie przykład malarstwa iluzjonistycznego. Centralną część kompozycji ołtarzowej zajmuje obecnie obraz Wniebowzięcia N.M.P., wykonany w 1930, będący kopią obrazu Bartolome Murillo.

W 2016 roku wykonano II etap prac konserwatorskich polegający na uzupełnieniu kolorystycznym ubytków polichromii oraz złocień w górnej części ołtarza. Ponadto przeprowadzono konserwację obrazu oraz ramy.

Zadanie realizował zespół w składzie Tomasz Dziurawiec (kierownik prac) i Agnieszka Chojkowska-Sawicka.

Prace sfinansowano ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu: „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2016 roku”.

Obraz Wniebowzięcia N.M.P.
przed i po konserwacji

Fragmenty zwieńczenia
iluzjonistycznego ołtarza
przed i po konserwacji

Na poprzedniej stronie
 Fragment malowidła
 przedstawiający Tron Łaski
 przed i po konserwacji

Fragment górnej partii ołtarza
 przed i po konserwacji

CMENTARZ PRZY UL. PUSZKIŃSKIEJ W BRZEŚCIU (Białoruś)

Stary cmentarz katolicki w Brześciu założony został w połowie XIX wieku we wschodniej części miasta. Nekropolia jest miejscem spoczynku mieszkańców Brześcia, okolicznych ziemian, przedstawicieli inteligencji, wojskowych polskiej narodowości służących w twierdzy brzeskiej. Na terenie cmentarza znajduje się również kaplica oraz kwatera żołnierzy polskich poległych w latach 1918-1920.

W 1942 roku na rozkaz niemieckiego okupanta cmentarz został rozkopany, a ponad dwie trzecie nagrobków przeniesiono w inne miejsca. W 1956 roku władze sowieckie zdecydowały o zamknięciu nekropolii. Do dziś ocalało kilkaset kamiennych i żeliwnych nagrobków, z których najstarsze pochodzą z połowy XIX wieku. Cmentarz znajduje się pod opieką miejscowych Polaków.

W roku 2016 prace konserwatorskie objęły nagrobki z kwatery rodziny Chrzanowskich i Dzierżyńskich. Nagrobki zostały oczyszczone z nawarstwień, uzupełniono ubytki, zrekonstruowano brakujące elementy w ich pierwotnym kształcie, ostatnim etapem było zabezpieczenie powierzchni przed szkodliwymi czynnikami zewnętrznymi.

Zadanie realizował zespół pod kierunkiem Bartosza Markowskiego w składzie Krzysztof Jurków i Aleksandra Trochimowicz.

Prace sfinansowano ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu: „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2016 roku”.

Ponadto wykonano nowe płyty nagrobne poległych żołnierzy wojny polsko-bolszewickiej 1920 r.: Zygmunta Bema, Karola Biela, Jana Kędzi. Zniszczone betonowe nagrobki zostały zastąpione granitowymi.

Prace sfinansowano ze środków Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a po jej likwidacji nadzorowane były przez Departament Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Nagrobki rodziny Chrzanowskich i Dzierżyńskich przed i po konserwacji

Fragment figury anioła
z nagrobka rodziny
Chrzanowskich po konserwacji

Płyta nagrobna poległych
żołnierzy wojny 1918-1920

Płyta nagrobna poległych
żołnierzy wojny 1918-1920

CMENTARZ ŻYDOWSKI PRZY UL. OKOPOWEJ W WARSZAWIE (Polska)

Cmentarz Żydowski w Warszawie przy ul. Okopowej to największy cmentarz żydowski w stolicy, drugi co do wielkości w Polsce i jeden z największych na świecie. Cmentarz założony został w 1806 roku, w wyniku inwentaryzacji zidentyfikowanych do tej pory zostało ponad 80 tysięcy macew. Razem z pięcioma innymi cmentarzami wyznaniowymi na warszawskich Powązkach tworzy zabytkowy zespół uznany w 2014 roku za Pomnik Historii. Cmentarz stanowi wyjątkową galerię rzeźby sepulkralnej, przedstawiając różne jej formy. Jest miejscem pochówku wybitnych duchownych, naukowców, przemysłowców, pisarzy, żołnierzy i działaczy społecznych.

W 2016 roku poddano konserwacji 32 nagrobki, wśród nich wykonane z kamienia – Aleksandra Grosswirtha, Beniamina i Hendii z Helferów Rykwertów, Estery z Rozenfeldów Pave, Fejgi Eltermann-Alpern, Felicji z Krongoldów Kon i Fryderyki z Czlenowów Krongold, Frajdy z Apfelbaumów Freudentberg, Heleny z Amsterdamskich Arciszewskiej, Karola Himmelfarba, Leona Koprowskiego-Leskiego, Magnusa Kryńskiego, Malwiny z Hirsbergów Koenigstein, Mauzoleum Icchoka Lejba Pereca, Jakuba Dinezona, Szymona An-skiego, Olka Hirszfelda, Róży ze Szwajcerów Orzech, Sary Perle, Teresy Rosenbaum, Witolda i Reginy z Rosenbaumów Simchowiczów, Zofii Pave, Nachum Szlomo Brinnera; Franciszki Eiger; Pauliny z Lindauów Fajans; Rebeki z Hasfeldów Gerstenzweig; Heleny z Weingoldów Kranc; Pauliny z Szulcmanów Mendelssohn; NN [berg] Rachel Lea; Jana Sieroty; Samuela Wolmana – oraz nagrobki metalowe – Samuela Peretca Pozniera; Chai Toeplitz.

Konserwację nagrobków przeprowadziły zespoły konserwatorskie pod kierunkiem: Magdaleny Olszowskiej (Marta Banaś, Kalina Marzec, Damian Pisarski) - nagrobki kamienne, Arkadiusza Ostasza – nagrobki kamienne oraz Władysława Wekera – nagrobki metalowe.

Prace konserwatorskie prowadzone były pod nadzorem prof. Janusza Smazy.

Zadanie zrealizowane we współpracy z Zachętą. Narodową Galerią Sztuki dzięki środkom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach przygotowań do obchodów 75 rocznicy Akcji Reinhardt i Zagłady Żydów Polskich dokonanej przez niemiecką III Rzeszę, dotacji Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków, środkom przekazanych przez Gminę Wyznaniową Żydowską w Warszawie, a także środkom własnym Fundacji.

Nagrobek Samuela Pereca
Poznera po pracach

Mauzoleum Trzech Pisarzy przed
i po pracach konserwatorskich

Nagrobek Felicji Kon i Fryderyki Krongold przed i po pracach konserwatorskich

Nagrobek Malwiny Koenigstein przed i po pracach konserwatorskich

Na następnych stronach
Nagrobek Karola
Himmelfarba przed i po
pracach konserwatorskich

POMNIK NAGROBNE TEOFILI I MARKA SOBIESKICH W ŻÓŁKWI (Ukraina)

Pomniki nagrobne Teofili i Marka Sobieskich – matki i brata króla Jana III – znajdują się w kościele poddominikańskim, obecnie cerkwi greko-katolickiej p.w. Św. Jozafata w Żółkwi na Ukrainie. Powstały pod koniec XVII wieku. Wznoszenie nagrobków rozpoczęto w 1684 r. z inicjatywy króla Jana III. Kamieniarze, którym powierzono prace, nie podołali zadaniu i w 1692 r. podjęta została decyzja o zatrudnieniu Andrzeja Schluetera. Prace nad upamiętnieniami matki i brata króla, rzeźbiarz prawdopodobnie prowadził w Warszawie. Na przełomie 1693 i 1694 r. nagrobki stanęły w kolegiacie żółkiewskiej.

Oba nagrobki z kościoła dominikanów zostały poważnie uszkodzone podczas pożaru w 1739 r. Pierwotne rzeźby się nie zachowały. Zostały zrekonstruowane, choć właściwszym słowem byłoby – zastąpione, rokokowymi rzeźbami w stiuku, wykonanymi na polecenie ówczesnego właściciela Żółkwi Michała Kazimierza Radziwiłła „Rybeński”.

Po ponownym zniszczeniu w latach 1945-1991 pomniki nagrobne rekonstruowane były przez polskich konserwatorów w trakcie kilku etapów prac prowadzonych w latach 2001 i 2007. Kamiennie płyty inskrypcyjne obu nagrobków zostały poddane pracom konserwatorskim w roku 2008.

Prace zrealizowane w 2016 r. objęły konserwację kamiennych elementów tła architektonicznego nagrobków, polegały na uzupełnieniu ubytków i oczyszczeniu z wtórnych nawarstwień.

Zadanie realizował zespół w składzie: Bartosz Markowski i Krzysztof Jurków.

Prace sfinansowano ze środków Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a po jej likwidacji nadzorowane były przez Departament Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Epitafium Teofili Sobieskiej przed i po pracach konserwatorskich

Epitafium Marka Sobieskiego
przed i po pracach
konserwatorskich

POMNIK WOJCIECHA BARTOSZA GŁOWACKIEGO WE LWOWIE (Ukraina)

Pomnik Wojciecha Bartosza Głowackiego znajduje się w Parku Łyczakowskim we Lwowie. Inicjatywa wystawienia pomnika Głowackiemu powstała w 1894 r., jednak z powodów finansowych została odłożona do 1901 r. kiedy zawiązał się komitet budowy zrzeszający mieszkańców Lwowa. Wykonanie projektu pomnika zlecono Julianowi Markowskiemu (1846-1903), uczniowi Parysa Filippiego. Ostatecznie pomnik wykonany został przez współpracującego z rzeźbiarzem ukraińskiego artystę Grzegorza Kuźniewicza (1871-1948). Był to ostatni pomnik zaprojektowany przez Markowskiego, który zmarł przed ukończeniem dzieła. Odsłonięcie pomnika odbyło się 8 lipca 1906 r. W latach 90. XX wieku poddany został ratunkowym pracom konserwatorskim, w czasie których odtworzono tablicę inskrypcyjną, uzupełniając ją o napis w języku ukraińskim.

Wojciech Bartosz Głowacki urodził się w 1756 r., był polskim chłopem, jednym z przywódców kosynierów podczas insurekcji kościuszkowskiej, chorążym grenadierów krakowskich. Zasłużony w bitwie pod Raclawicami 4 kwietnia 1794 r, otrzymał nazwisko Głowacki; ciężko ranny w bitwie pod Szczekocinami zmarł 9 czerwca 1794 r. w Kielcach.

Prace konserwatorskie zrealizowane przez Fundację Dziedzictwa Kulturowego w 2016 r. polegały na wzmocnieniu struktury, oczyszczeniu powierzchni z nawarstwień, uzupełnieniu ubytków i wykonaniu rekonstrukcji brakujących fragmentów struktury rzeźbiarskiej.

Zostały wykonane przez zespół konserwatorski w składzie Anna Sztymelska-Karczevska (kierownik) i Piotr Maślanka.

Zadanie zrealizowano dzięki środkom Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a po jej likwidacji nadzorowane były przez Departament Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomnik Bartosza Głowackiego
przed pracami konserwatorskimi

Pomnik Bartosza Głowackiego
po pracach konserwatorskich

Na sąsiedniej stronie
Pomnik Bartosza Głowackiego
po pracach konserwatorskich

CMENTARZ W MONTRESOR (Francja)

Montresor to niewielka miejscowość położona na południowy zachód od Paryża w dolinie rzeki Indrois. W połowie XIX wieku znajdujący się tam zamek kupił Ksawery hr. Branicki (1816-1879), w lutym 1863 r. przekazał teren na niewielkim wzniesieniu pod cmentarz i ufundował na nim kaplicę grobową. Zaprojektowali ją trzej francuscy architekci: Vion, Oudet i Moreau. Na cmentarzu spoczywają osoby związane z rodziną Branickich, Reyów, Potockich oraz inni polscy emigranci.

Tegoroczne prace objęły konserwację fragmentu południowo zachodniego szczytu kaplicy wraz z płaskorzeźbionym kartuszem herbowym Piława rodziny Potockich w trójlistnej płycinie.

Prace konserwatorskie wykonał Jakub Kurkiewicz pod nadzorem prof. Janusza Smazy.

Zadanie zrealizowane zostało dzięki środkom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej przyznanych Towarzystwu Tradycji Akademickiej (partnerowi Fundacji) w ramach programu „Dziedzictwo kulturowe”, priorytet: „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”.

Kartusz herbowy przed konserwacją

Na sąsiedniej stronie
Południowo zachodni
szczyt kaplicy po pracach
konserwatorskich

FDK

PRACE INWENTARYZACYJNE
I WOLONTARIACKIE

FDK

INWENTARYZACJA NAGROBKÓW NA CMENTARZU ŁYCZAKOWSKIM WE LWOWIE (Ukraina)

W 2016 roku Fundacja Dziedzictwa Kulturowego wspólnie z Towarzystwem Tradycji Akademickiej kontynuowały projekt kompleksowej inwentaryzacji nagrobków na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie rozpoczęty w 2013 roku. Projekt od 2014 roku, z powodu postępującej degradacji zabytków rozszerzony jest o przyspieszoną ewidencję polskich grobów powstałych przed 1945 roku.

Inwentaryzacja grobów w 2016 roku objęła kwatery 26-28 i 30-42, a jej efektem jest pozyskanie danych dotyczących 641 polskich grobów.

Przyspieszona ewidencja objęła kwatery 5-8, co pozwoliło na jej zakończenie. W latach 2014-2016 zaewidencjonowano łącznie około 6000 polskich grobów.

Efektem realizacji tego projektu będzie stworzenie dostępnej on-line bazy nagrobków na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie.

Zadanie ma charakter międzynarodowy, realizowane przez polsko-ukraińskie zespoły inwentaryzacyjne. Prace koordynowali ze strony polskiej: Anna Lewkowska, Jacek Lewkowski i Wojciech Walczak, a ze strony ukraińskiej dr Tatiana Kłymeniuk.

Zadanie realizowane było dzięki środkom Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej przyznanych Towarzystwu Tradycji Akademickiej (partnerowi Fundacji) w ramach programu „Dziedzictwo Kulturowe”, priorytet: „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”.

INWENTARYZACJA POLSKICH NAGROBKÓW W INFLANTACH POLSKICH (Łotwa)

Fundacja Dziedzictwa Kulturowego razem ze swoimi współpracownikami w 2016 roku zakończyła projekt inwentaryzacji polskich grobów na dawnych Inflantach Polskich na terenie Łotwy.

Poprzednie edycje objęły inwentaryzację grobów na cmentarzach znajdujących się w rejonach: prelskim, daugavpilskim, krasławskim, lutyńskim i rzeżyckim. Efektem wizji lokalnych na około 500 cmentarzach jest wykonanie ponad 2000 kart inwentaryzacyjnych polskich nagrobków powstałych przed 1945 rokiem. Uczestnicy prac inwentaryzacyjnych brali w nich udział na zasadzie wolontariatu.

Projekt uzupełnił przechowywaną w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego dokumentację powstałą podczas inwentaryzacji największych nekropolii w: Dyneburgu (Daugavpils), Krasławiu, Rzeżycy (Rezekne) i Rydze o karty inwentaryzacyjne grobów na małych cmentarzach.

Projekt koordynowany był przez dr Michała Laszczkowskiego, prezesa Fundacji Dziedzictwa Kulturowego.

W 2016 r. został dofinansowany przez Fundację Banku Zachodniego WBK w ramach programu „Bank Ambitnej Młodzieży”.

PORZĄDKOWANIE CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO W WARSZAWIE (Polska)

Cmentarz żydowski w Warszawie przy ul. Okopowej to największy cmentarz żydowski w stolicy, drugi co do wielkości w Polsce i jeden z największych na świecie. Cmentarz założony został w 1806 roku. W wyniku inwentaryzacji zidentyfikowanych do tej pory zostało ponad 80 tysięcy macew. Razem z pięcioma innymi cmentarzami wyznaniowymi na warszawskich Powązkach tworzy zabytkowy zespół uznany w 2014 roku za Pomnik Historii. Cmentarz stanowi wyjątkową galerię rzeźby sepulkralnej, przedstawiając różne jej formy. Jest miejscem pochówku wybitnych duchownych, naukowców, przemysłowców, pisarzy, żołnierzy i działaczy społecznych.

W 2016 r. Fundacja Dziedzictwa Kulturowego zorganizowała trzy obozy wolontariackie, w terminach 26 czerwca – 1 lipca; 3 – 8 lipca oraz 4 – 9 września; w każdym uczestniczyło po 20 osób. Dzięki nagłośnieniu akcji porządkowania cmentarza w lokalnych mediach włączyli się do niej kolejni wolontariusze, podejmujący doraźne działania, przez co łącznie brało w niej udział około 150 osób.

Wolontariusze oczyścili kwatery: 3, 4, 4B, 5, 5A, 92, 93, 23, 32, 39, 51 oraz część kwater 6 i 12. z samosiejek, złamanych konarów drzew i nawarstwień roślinnych. Zakres prac został ustalony z przedstawicielami Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków, Dyrekcją Cmentarza oraz władzami Gminy Żydowskiej.

Podczas każdego obozu prowadzone były warsztaty z zakresu żydowskiej symboliki sepulkralnej, żydowskich zwyczajów pogrzebowych, a także oprowadzanie po cmentarzu przez Jana Jagielskiego. Zasady opieki nad nagrobkami na zabytkowych cmentarzach przedstawiał prof. Janusz Smaza z Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Warszawie.

Projekt realizowany był we współpracy z Gminą Wyznaniową Żydowską w Warszawie.

Zadanie zrealizowane ze środków Narodowego Instytutu Dziedzictwa w ramach programu „Wolontariat dla Dziedzictwa”.

Na sąsiedniej stronie
Prace porządkowe na cmentarzu
żydowskim przy ul. Okopowej

PORZĄDKOWANIE CMENTARZA TATARSKIEGO W STUDZIANCE (Polska)

Cmentarz tatarski w Studziance jest jednym z sześciu mazarów zachowanych na terenie Polski. Zachowane zabytki sztuki sepulkralnej Tatarów to świadectwo historii wielokulturowej Rzeczypospolitej. Cmentarz powstał w związku z osadnictwem Tatarów, zapoczątkowanym nadaniem ziemi przez króla Jan III w 1679 roku. Znajduje się na nim kilkaset nagrobków o różnym stanie zachowania, najstarsze zinwentaryzowane pochodzą z XVIII wieku, a najmłodsze z początku XX wieku. Większość wykonana jest w tradycyjnej formie z wykorzystaniem granitu lub piaskowca, z umieszczonymi na licach kamieni nagrobnych inskrypcjami zapisanymi alfabetem arabskim i łacińskim.

Wolontariusze oczyścili teren cmentarza z nawarstwień roślinnych oraz przeprowadzili inwentaryzację nagrobków. Działania te zostały poprzedzone warsztatami edukacyjnymi z ekspertami – prof. Januszem Smazą oraz dr Andrzejem Drozdem.

Zakres prac został uzgodniony z przedstawicielami Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie – Delegatury w Białej Podlaskiej.

Projekt realizowany był we współpracy z Stowarzyszeniem Rozwoju Miejscowości Studzianka.

Zadanie zrealizowane ze środków Narodowego Instytutu Dziedzictwa w ramach programu „Wolontariat dla Dziedzictwa”.

Widok cmentarza po
pracach porządkowych

FDK

PROMOCJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

FDK

WYSTAWA MALARSTWA POLSKIEGO W MUZEUM NARODOWYM W KIJOWIE

W dniach 26 września – 16 października 2016 roku w Muzeum Narodowym im. Tarasa Szewczenki w Kijowie prezentowana była, zorganizowana przez Fundację Dziedzictwa Kulturowego, wystawa „Poszukując wolności. Polskie malarstwo współczesne”.

Motywy przewodnim ekspozycji było przedstawienie dwóch wątków wolności – artystycznej oraz politycznej – za co odpowiadał kurator wystawy Bogusław Deptuła. Wystawa prezentowała dzieła najważniejszych polskich malarzy drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku: Tomasza Ciecierskiego, Edwarda Dwurnika, Wojciecha Fangora, Bartosza Kokosińskiego Roberta Maciejuka, Jarosława Modzelewskiego, Wilhelma Sasnała, Jacka Sempolińskiego, Henryka Stażewskiego, Leona Tarasewicza, Ryszarda Winiarskiego.

Wystawa zorganizowana została we współpracy z Zachętą – Narodową Galerią Sztuki, Instytutem Polskim w Kijowie, Muzeum Idei ze Lwowa oraz prywatnymi kolekcjonerami dzieł sztuki.

Patronat honorowy nad wystawą objęły Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Kultury Ukrainy.

Projekt finansowany był przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu „Promocja kultury polskiej za granicą 2016 – Promesa”.

FILM O POLSKICH POMNIKACH WE LWOWIE

Film „Pomniki dawnego Lwowa” przybliży historię i opowiada o współczesnej recepcji pomników Aleksandra hrabiego Fredry, króla Jana III Sobieskiego i Kornela Ujejskiego, które w 1950 roku przewiezione zostały ze Lwowa do Polski. W 1956 roku przekazano je do Wrocławia, Gdańska i Szczecina. Druga część filmu poświęcona jest pomnikom zachowanym we Lwowie, ich losom, znaczeniu dla polskich i ukraińskich mieszkańców miasta oraz pracom konserwatorskim zrealizowanym staraniem polskich organizacji pozarządowych i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

O fenomenie pomników, które w XIX i na początku XX wieku wznoszono we Lwowie w filmie opowiadają, m.in. Zastępca Dyrektora Zamku Królewskiego w Krakowie Jerzy Petrus, Dyrektorka Zarządu Ochrony Środowiska Historycznego Miasta Lwowa Lilia Onyszczenko, Tomasz Kuba Kozłowski z Domu Spotkań z Historią, Maciej Matwijów z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz polscy i ukraińscy konserwatorzy zabytków i rzeźbiarze a także lwowiacy współcześnie mieszkający w tym mieście i ci, którzy po II wojnie światowej wyjechali do Polski.

Film „Pomniki dawnego Lwowa” w reżyserii Artura Jaworskiego wyprodukowała w 2016 r. Fundacja Dziedzictwa Kulturowego dla Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” we Wrocławiu.

Sfinansowany został ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WARSZTATY FILMOWE W 100 ROCZNICĘ PRZYŁĄCZENIA GROCHOWA DO WARSZAWY

Warsztaty filmowe zorganizowane zostały w odpowiedzi na ogłoszony konkurs na zadanie publiczne w dzielnicy Praga Południe.

Tematem warsztatów oraz zrealizowanych filmów była „100 rocznica przyłączenia Grochowa, Gocławia i Saskiej Kępy do Warszawy”. Zajęcia poruszały zarówno tematykę historii Warszawy jak i techniki tworzenia filmów krótkometrażowych i animowanych. Odbływały się one przez 6 miesięcy w czterech placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie dzielnicy Praga Południe i wzięło w nich udział ponad 40 uczniów.

Warsztaty zakończyły się 14 grudnia uroczystym pokazem konkursowym zrealizowanych filmów w PROM-ie Kultury Saską Kępą.

REKONSTRUKCJA OBRAZU MATKI BOSKIEJ KAZIMIERZECKIEJ – PATRONKI WOŁYNIA

Największym duchowym skarbem Wołynia był cudowny wizerunek Matki Bożej z Dzieciątkiem.

Obraz został przywieziony z Palestyny w XVII wieku przez Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła „Sierotkę”, który w 2 połowie XVIII wieku zlecił wykonanie jego kopii i umieścił ją w Kazimircu. Kazimierzecki obraz zasłynął cudami, które rozślawiły wołyńską świątynię, do której zaczęły przybywać rzesze pielgrzymów z Wołynia.

Kościół kazimierzecki 25 kwietnia 1943 r. został wysadzony w powietrze przez nacjonalistów ukraińskich, a obraz zaginął. Nie są także znane losy obrazu przechowywanego na zamku ołyckim.

Ufundowana przez Fundację Dziedzictwa Kulturowego kopia została namalowana przez artystę malarza Tomasza Kucharskiego, na drewnianym podobrazu przygotowanym przez konserwatora dzieł sztuki Andrzeja Kązberuka. Integralną częścią wizerunku jest sukienka wykonana ze złoczonej srebrnej blachy przez konserwatora dzieł sztuki Tadeusza Galanta.

Obraz został zaprezentowany 8 kwietnia 2016 r. podczas konferencji prasowej w siedzibie Konferencji Episkopatu Polski, w której wzięli udział Sekretarze Konferencji Episkopatów Polski i Ukrainy ks. bp Artur Miziński i ks. bp Witalij Skomarowski oraz prezes Fundacji Dziedzictwa Kulturowego dr Michał Laszczkowski. Tego samego dnia wieczorem obraz został symbolicznie przekazany na ręce ks. bp. Witalija Skomarowskiego, ordynariusza łuckiego podczas gali Fundacji Dziedzictwa Kulturowego na Zamku Królewskim w Warszawie. W dniu 31 lipca 2016 r. Papież Franciszek pobłogosławił obraz podczas Mszy Rozesłania kończącej Światowe Dni Młodzieży w Krakowie.

Na sąsiedniej stronie
Przekazanie obrazu Matki
Boskiej Kazimierzeckiej
podczas Gali Fundacji

STYPENDIA FUNDACJI

Pierwsze stypendium Fundacji Dziedzictwa Kulturowego na realizację pracy dyplomowej z zakresu konserwacji i restauracji dzieł sztuki przyznano w 2015 r. Damianowi Pisarskiemu, studentowi Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Wręczone zostało podczas podczas Gali Fundacji w 2015 r.

Praca dyplomowa, na realizację której przyznano stypendium prowadzona była pod kierunkiem prof. Janusza Smazy i polegała na przeprowadzeniu prac konserwatorskich przy zwieńczeniu XVIII-wiecznego portalu, w prawej – bocznej – kaplicy Matki Bożej Różańcowej w kościele p.w. św. Mikołaja Biskupa w Kamieńcu Podolskim.

Praca została obroniona na ocenę bardzo dobrą w dniu 25 listopada 2016 r.

Podczas Gali Fundacji Dziedzictwa Kulturowego, podsumowującej działalność organizacji w roku 2015 zostało wręczone kolejne stypendium na realizację pracy dyplomowej.

Otrzymał je Antoni Buchholtz, student Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, na realizację pracy dyplomowej pod kierunkiem dr. hab. Janusza Smazy, prof. ASP.

Praca dyplomowa dotyczy Pomnika Wolności poświęconego żołnierzom polskim poległym w latach 1918-1919, wykonanego przez rzeźbiarza Grzegorza Kuźniewicza, znajdującego się na cmentarzu komunalnym w Horyńcu-Zdroju w powiecie lubaczowskim. Zakończenie prac zaplanowane jest na 2017 r.

Na sąsiedniej stronie
Wręczenie stypendium panu
Antoniemu Buchholtzowi

II GALA FUNDACJI

8 kwietnia 2016 roku na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się II Gala Fundacji Dziedzictwa Kulturowego, podsumowująca działalność w 2015 roku.

Podczas gali odbyło się przekazanie przez zarząd Fundacji – dr Michała Laszczkowskiego i Pawła Wilskiego – obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem na ręce JE ks. bp. Witalija Skomarowskiego, ordynariusza diecezji łuckiej oraz ks. Jerzego Pohnerbyki, Proboszcza Parafii Świętej Trójcy w Olyce. Zgromadzeni Goście mieli okazję uczestniczyć w premierowym pokazie filmów dokumentalnych o pracach konserwatorskich na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie oraz w kościele p.w. św. Mikołaja w Kamieńcu Podolskim. Filmy w reżyserii Artura Jaworskiego powstały dla Narodowego Instytutu Audiowizualnego. Pan Minister Wojciech Kolarski odczytał list Prezydenta RP Andrzeja Dudy, skierowany do organizatorów i uczestników Gali. Pan Minister Jarosław Sellin wręczył odznaczenia państwowe i resortowe.

Odznaczeni zostali:

- Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Polskiej Gloria Artis”: dr Ewa Święcka.
- Odznakami „Zasłużony dla Kultury Polskiej”: dr Katarzyna Wiszowata-Walczak oraz dr Wojciech Walczak.

W tym roku po raz kolejny zostało przyznane stypendium Fundacji na realizację pracy dyplomowej na kierunku Konserwacji Dziej Sztuki. Otrzymał je Antoni Buchholtz, który realizuje pracę na cmentarzu komunalnym w Horyńcu-Zdroju, dotyczącą Pomnika Wolności dłuta Grzegorza Kuźniewicza, poświęconego żołnierzom polskim poległym w latach 1918-1919.

FDK

WESPRZYJ NAS

FDK

WSZYSTKIE OSOBY CHCĄCE WESPRZEĆ
NASZĄ DZIAŁALNOŚĆ PROSIMY
O DOKONYWANIE WPŁAT NA KONTO:

FUNDACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
UL. PUŁAWSKA 158 / 164 / 24
02-670 WARSZAWA

ALIOR BANK S.A.
19 2490 0005 0000 4530 8032 8641

DZIĘKUJEMY ZA WASZE ZAANGAŻOWANIE!

FDK

PARTNERZY

Towarzystwo Tradycji Akademickiej

FDK

GRANTODAWCY

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
Program „Dziedzictwo Kulturowe”
Priorytet: „Ochrona dziedzictwa
kulturowego za granicą”

Rada Ochrony Pamięci Walk
i Męczeństwa

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Konkurs „Współpraca z Polonią
i Polakami za granicą”

Miasto Stołeczne Warszawa

FDK

MECENASI I DARCZYŃCY

Fundacja BZ WBK
Program „Bank Ambitnej
Młodzieży”

ANG Spółdzielnia Doradców
Kredytowych

Press Club Polska

Konsulat Generalny RP w Łucku

Osoby prywatne

Fundacja PZU

Fundacja „Będę kim zechcę”

Konsulat Generalny RP we Lwowie

Thyssen Krupp Xervon
Ramirent S.A. Oddział Bełchatów
Polski Związek Inżynierów
i Techników Budownictwa.
Oddział Piotrków Trybunalski.
Koło Terenowe przy PGE
Górnictwo i Energetyka
Konwencjonalna S.A. Oddział
Elektrownia Bełchatów
Termokor Kaefer Sp. z o.o.

FDK

WSPÓŁPRACOWALIŚMY Z

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
Program „Dziedzictwo Kulturowe”
Priorytet: „Ochrona dziedzictwa
kulturowego za granicą”

Rada Ochrony Pamięci Walk
i Męczeństwa

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Konkurs „Współpraca z Polonią
i Polakami za granicą”

Miasto Stołeczne Warszawa

Teksty / Michał Laszczkowski

Wybór fotografii / Michał Laszczkowski, Filip Otmianowski

Autorzy fotografii /

Anna Duda-Maczuga (Kolegiata Świętego Wawrzyńca w Żółkwi)

Tomasz Dziurawiec (Kościół p.w. Wniebowzięcia N.M.P. w Przydrujsku)

Antonina Hejwowska (Inwentaryzacja Nagrobków w Inflantach Polskich)

Dorota Janiszewska-Jakubiak (Kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa w Kamieńcu Podolskim,
Kolegiata Świętej Trójcy w Olyce)

Patrycja Jarmołowicz (Kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa w Kamieńcu Podolskim)

Krzysztof Jurków (Cmentarz przy ul. Puszkińskiej w Brześciu, Epitafia Teofili i Marka Sobieskich w Żółkwi)

Andrzej Kazberuk (Kolegiata Świętego Wawrzyńca w Żółkwi)

Kinga Krzemińska (Cmentarz Tatarski w Studziance)

Anna Kudzia (Kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa w Kamieńcu Podolskim)

Jakub Kurkiewicz (Cmentarz w Montresor)

Bartosz Markowski (Cmentarz przy ul. Puszkińskiej w Brześciu, Epitafia Teofili i Marka Sobieskich w Żółkwi)

Magdalena Olszowska (Cmentarz Żydowski w Warszawie)

Filip Otmianowski (Cmentarz Żydowski w Warszawie, Gala Fundacji)

Kazimierz Patejuk (Kościół Serca Pana Jezusa w Kutach)

Maria Podkowińska-Lulkiewicz (Kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa w Kamieńcu Podolskim)

Anna Sztymelska-Karczewska (Pomnik Bartosza Głowackiego we Lwowie, Cmentarz Łyczakowski)

Władysław Weker (Cmentarz Łyczakowski, Cmentarz Żydowski w Warszawie)

Projekt i skład / Podpunkt

Druk / Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak

Publikację złożono krojami pisma Augustin oraz Adagio Sans,
wydrukowano na papierze Munken Pure Rough 120 g/m².

Wydawca / Fundacja Dziedzictwa Kulturowego

Warszawa 2017

ISBN 978-83-941735-1-7